

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

Emancipatie

Van

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden? **Nee**

Datum

27 augustus 2026

Referentie

66020222

Bijlagen

3

Intern OCW afgesteld

FEZ, WJZ

nota

Ontwerpregeling gender- en lhbtq+-gelijkheid 2027-2032

Aanleiding

Met deze nota vragen we om akkoord op de gewijzigde ontwerpregeling gender- en lhbtq+-gelijkheid 2027-2032 en om ondertekening van de bijgevoegde brief. De regeling en de stukken zijn op twee punten gewijzigd. Ten eerste is de regelingnotitie naar aanleiding van uw vragen en feedback aangepast. Daarnaast stellen we voor om als onderdeel van de versterkte aanpak lhbtq+-veiligheid, een samenwerkingsverband versterkte aanpak lhbtq+-veiligheid te subsidiëren.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd:

- Akkoord te gaan met bijgevoegde regeling maar deze nog niet te ondertekenen (omdat sprake is van verlenging van een subsidieregeling, mag de regeling niet worden gepubliceerd voordat de TK 30 dagen de tijd heeft gekregen om op het ontwerp te reageren).
- Akkoord te gaan met het starten van de voorhangprocedure en het ondertekenen van bijgevoegde brief.

Kernpunten

- Naar aanleiding van uw opmerkingen en vragen bij de ontwerpregeling gaan we in deze nota nader in op de geleerde lessen van de afgelopen periode over het proces en de inhoud van de regeling. Daarnaast geven we een toelichting op de criteria en het belang van een gelijk speelveld, conform uw opmerkingen bij de eerdere versie van de ontwerpregeling.
- Overige suggesties zijn zoveel mogelijk overgenomen en verwerkt in de stukken. De wijzigingen zijn in TC zichtbaar gemaakt.
- Als onderdeel van de versterkte aanpak, is een apart hoofdstuk met een alliantiesubsidie toegevoegd aan de regeling. Voor het opzetten van dit samenwerkingsverband is een claim toegekend van € 1 miljoen voor 3 opeenvolgende jaren. Dit lichten we verderop in deze nota nader toe.
- Als u akkoord bent met deze versie van de regeling dan kan de verplichte voorhangprocedure worden gestart. Met het ondertekenen van de bijgevoegde Kamerbrief wordt de ontwerpregeling met toelichting aan de Kamercommissie OCW gezonden. De commissie krijgt dan 30 dagen de tijd om overwegingen mee te geven.
- Na afloop van de voorhangprocedure komen we bij u terug voor het finaliseren van de regeling, inclusief ondertekening en publicatie.

Toelichting

1. *U heeft gevraagd om nader in te gaan op de geleerde lessen van de afgelopen periode.*

In bijlage 1, pagina 2 e.v., verwijzen we naar de voorbereiding van deze regeling, waarin we uitgebreid keken naar mogelijke verbeterpunten aan de hand van externe evaluaties, interne uitvraag en een online stakeholder uitvraag (bijlage 4). Hieronder geven we de kern van de evaluaties, interne uitvraag en online stakeholder uitvraag weer. Naar ons ambtelijk oordeel hebben we deze evaluaties op dit moment goed verwerkt in de nieuwe regeling. Zie hiervoor ook het kopje “fundamentele wijzigingen” in de regelingnotitie.

Midtermevaluatie

- De midtermevaluatie uit 2025 richt zich op de doeltreffendheid van de allianties en de samenwerking binnen de allianties en met het ministerie van OCW. De midtermevaluatie is door een externe partij (Ecorys) uitgevoerd. Uit deze evaluaties volgt, voor zover relevant:
 - o Dat de doelmatigheid van de allianties als ‘relatief doelmatig’ wordt beoordeeld. De onderzoekers geven aan dat harde conclusies over de effectiviteit gezien het onderwerp moeilijk zijn, maar dat OCW kan overwegen meer onderbouwing van effectiviteit te vragen, indien OCW dit wenselijk acht.
 - o Dat OCW de informatievoorziening over verantwoording en administratieve verplichtingen verder kan versterken.
 - o De wens dat de allianties en OCW beter op elkaar aansluiten. Indien de allianties en beleid elkaar goed versterken door middel van een strategisch partnerschap, wordt er waarschijnlijk meer bereikt.

INC-advies

OCW heeft het INC (Intersectioneel Netwerk Co-creatie) advies gevraagd over de toegankelijkheid van de regeling voor grassrootsorganisaties. Dit netwerk is door OCW ingesteld en vervult een adviesfunctie voor beleidsmakers. Uit het advies kwamen, voor zover relevant, de volgende suggesties:

- Verbeter de informatievoorziening rondom de subsidieregeling en zorg voor laagdrempelig contact met de directie Emancipatie.
- Verduidelijk waarop projectsubsidieaanvragen precies beoordeeld worden en zodat partijen weten of een aanvraag kans van slagen heeft.
- Biedt meer transparantie in de aanvraagprocedure voor projectsubsidies.
- Zorg dat kleine organisaties, maar zeker ook organisaties uit Caribisch Nederland, toegang hebben tot de regeling. Kijk hierbij of er voorwaarden zijn die deze organisaties (onnodig) uitsluiten.

Periodieke rapportage.

De periodieke rapportage worden geen concrete aanbevelingen voor de subsidieregeling gedaan. Doel van de rapportage was namelijk om een beleidstheorie te reconstrueren en aanbevelingen te doen voor een toekomstige beleidstheorie. Wel worden de allianties op basis van de bovenstaande evaluaties als relatief doelmatig geduid.

OCW-interne ervaringen.

Eind 2025 en begin 2026 zijn binnen OCW gesprekken gevoerd over het gebruik en de effectiviteit van de subsidieregeling. In deze gesprekken werd specifiek de wens om de beoordelingsprocedure voor projectsubsidies en alliantiesubsidies te verbeteren benoemd.

Stakeholderuitvraag

De input uit de stakeholderuitvraag is eerder reeds gebundeld aan u voorgelegd. Die bundeling is binnen de directie gebruikt om de uitkomsten van de uitvraag te duiden.

Enkele stakeholders hebben aangegeven dat een 'context specifieke benadering' van aanvragen nodig is. U heeft hierbij de vraag gesteld hoe dit zich verhoudt tot de verplichting om een gelijk speelveld te hanteren.

Het is belangrijk om te benoemen dat we de input van stakeholders niet één-op-één hebben overgenomen. Bij een context-specifieke benadering zouden de beoordelingscriteria aangepast worden aan de aanvrager, wat zou kunnen leiden tot onduidelijkheid, en een gebrek aan transparantie. Dat kan en mag niet. Wat we wel hebben meegenomen uit deze input, is dat sommige partijen moeite hebben om aan alle vereisten te voldoen, en dat soms administratieve lasten niet in verhouding staan tot het voorgenomen project. Dat is de reden dat we in deze regeling meerdere soorten projectsubsidies zijn (grootschalige projecten, kleinschalige projecten en projecten gericht op Caribisch Nederland), met verschillende, proportionele vereisten.

Gebruik van het begrip gelijkheid en gelijkwaardigheid

U hebt op verschillende plekken in de tekst gevraagd om de het begrip "gelijkheid" te veranderen naar "gelijkwaardigheid".

We adviseren om vast te houden aan het begrip "gelijkheid" in deze tekst. Het emancipatiebeleid in Nederland richt zich op gelijkheid tussen vrouwen en mannen en gelijkheid voor lhbtq+ personen. De juridische oorsprong hiervan ligt in het concept van gelijke behandeling en non-discriminatie. De subsidieregeling dient ter ondersteuning van de doelstellingen van het emancipatiebeleid en is een juridische tekst. Daarom vinden we het zorgvuldig om aan te sluiten bij de internationaal-juridische terminologie en juridische concepten (zoals gender equality, lhbtq+ equality), en bij de doelstellingen uit de begrotingsartikelen. Dit laat onverlet dat "gelijkwaardigheid" een belangrijk onderdeel is van gelijkheid, en

om die reden een belangrijke plek inneemt in bijvoorbeeld de emancipatienota. Het een spreekt het ander dus niet tegen.

2. Ter uitwerking van de versterkte aanpak lhbtq+ hebben we een subsidiecategorie toegevoegd

U bent eerder per nota geïnformeerd en bijgepraat over de inzet op de versterkte aanpak lhbtq+-veiligheid. In het werkoverleg van 13 mei en 23 juni bent u meegenomen in de contouren van de versterkte aanpak voor de periode 2027 en verder, zoals hieronder in de tabel weergegeven.

We kiezen ervoor om in de ontwerpregeling een categorie subsidie toe te voegen ter uitwerking van de versterkte aanpak (correspondeert met geel gearceerde hieronder).

De voorwaarden en kaders hierbij zijn in lijn gebracht met de conclusies en aanbevelingen van de projectgroep lhbtq+-veiligheid, en met de strategische doelen die eerder in de kamerbrief van 10 december 2025 zijn geformuleerd. Dat betekent dat de organisatie(s) die deze subsidie aanvraag zich richten op het stimuleren van samenwerking en het delen van kennis en expertise tussen het maatschappelijke middenveld en instanties, (overheids)organisaties en bedrijven: doel van deze samenwerking is dat instanties, (overheids)organisaties en bedrijven veiliger worden voor lhbtq+ personen, zowel als het gaat om het eigen intern personeelsbeleid als de eigen dienstverlening. Er is een subsidie voor projecten in Europees Nederland en een subsidie voor projecten in de Caribische delen van het Koninkrijk voorzien.

Onderdeel	Wat	Budget 2027
Gemeentelijke/regionale versterking	Lokale aanpak (via regenboogsteden)	2.990.000
Versterking maatschappelijk middenveld en coalitievorming	Congres/bijeenkomst gericht op kennisdeling en netwerkvorming	100.000
	Vervolg verkenning vergroten mentale gezondheid en suïcide preventie	75.000
	Inzet strategische partners maatschappelijk middenveld	1.000.000
	Bevorderen lhbtq+ acceptatie onder jongeren	270.000
Onderzoek en publiekscommunicatie	Uitvoeren campagnes en/of andere vormen van publiekscommunicatie	1.850.000
	Onderzoek desinformatie en anti-gender en lhbtq+ campagnes in Nederland	70.000
	Onderzoeksbudget	200.000

Kansrijke trajecten	Trajecten stimuleren of een vervolg geven	1.000.0000
Totaal		7.555.000

Achtergrondinformatie versterkte aanpak lhbtq+ veiligheid

- De 'versterkte aanpak lhbtq+ veiligheid' is een gezamenlijk traject van JenV en OCW. In het Hoofdlijnenakkoord en het Regeerprogramma van het kabinet Schoof was vastgelegd dat er extra maatregelen zouden worden genomen tegen geweld richting lhbtq+ personen en dat er vervolginzet komt op het 'Actieplan veiligheid lhbt 2019-2022'. In december 2025 is de Kamerbrief met maatregelen en een eindrapport over de versterkte aanpak aan de TK gestuurd. (Deze stukken treft u in de bijlagen aan)
- De voorgestelde maatregelen komen voort uit een uitgebreide consultatiefase met ruim 75 stakeholders. Er wordt ingezet op maatregelen die gericht zijn op de volgende thema's:
 1. het vergroten van de veiligheid van lhbtq+ personen in de publieke ruimte;
 2. het vergroten van veiligheid in huiselijke kring;
 3. het vergroten van veiligheid online;
 4. het vergroten van de veiligheid bij instanties;
 5. ook wordt ingezet op activiteiten die bijdragen aan het stellen van een norm.
- Binnen deze thema's is er specifiek aandacht voor transgender-, bi+- en intersekse- personen. Dit is in lijn met de evaluatie van het Actieplan veiligheid lhbt 2019-2022, waarin werd opgeroepen om meer oog te hebben voor deze groepen. Aan de TK is verder toegezegd dat er jaarlijks in Q4 een voortgangsrapportage wordt opgesteld.
- Volgens het 'comply or explain principe' zetten we ook in op versterkingen in Caribisch Nederland. Dat is ook opgenomen in de Kamerbrief.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing